ప్రచురణార్థమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము
క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి
క్రిమినల్ అప్పీల్ నం.804/2023
(@ స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (క్రిమినల్) నం.9978/2022)

ఎస్.అతిలక్ష్మి .....అప్పీలుదారులు

వర్సెస్

ది స్టేట్ రిప్రెసెంటెడ్ బై ది డ్రగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్ .....ప్రతివాదులు

తీర్పు

సుధాన్షు ధులియా, న్యాయమూర్తి.

సెలవు మంజూరు చేయబడింది.

2. అప్పీలుదారు ఒక రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ , అతను ప్రస్తుతం చెన్నైలోని ప్రభుత్వ ఒమందురార్ మెడికల్ కాలేజీలో ప్రొఫెసర్ మరియు డెర్మటాలజీ విభాగానికి అధిపతిగా పనిచేస్తున్నారు. గతంలో, ఆమె రాయపెట్టా మెడికల్ కాలేజీలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ మరియు సివిల్ సర్జన్ గా విధులని నిర్వహించిరి. చట్టం ప్రకారం ఆమె తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించనప్పుడు వైద్య వృత్తిని నిర్వహించుటకు అనుమతించబడును. అప్పీలుదారు, ఆమె వ్యక్తిగత మరియు స్వతంత్ర హోదాలో, చెన్నైలోని విల్లివాక్కం లోని నం. 57, రెడ్ హిల్స్ రోడ్ (నార్త్) ప్రాంగణంలో తన వైద్య వృత్తిని కొనసాగించారు. ఇక్కడే ఆమెను సంప్రదించుట జరుగును మరియు ఆమె తన రోగులను ఇక్కడే పరీక్షిస్తుంది.

3. విల్లివాక్కం రేంజ్ , డ్రగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్ 16.03.2016 లో పైన పేర్కొన్న ప్రాంగణమును తనిఖీ చేశారు. తనిఖీ నివేదిక ప్రకారం , డ్రగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆమె ప్రాంగణం లోపలి గదిలో ఈ క్రింది మందులను కనుగొన్నారు.

ఎస్ నం.	ఔషధం పేరు	పరిమాణం	ఎంఆర్పీ
1	డెనిడోల్ లోషన్	1 నెం.	198.50

2	సాలికో లోషన్ 30 ఎంఎల్	4 నెం.	75/30 ఎంఎల్
3	ఎసిఎన్ జెల్ 20 గ్రాములు	1 నెం.	98/20 జిఎంఎస్
4	తెబీర్ జెల్ 10 గ్రాములు	9 నెం.	47.90/10 జిఎంఎస్
5	సోల్టాప్.ఎస్ లోషన్ (30 ఎంఎల్)	4 నెం.	125/30 ఎంఎల్
6	మైకోటిన్ క్రీమ్ 15 గ్రాములు	3 నెం.	115/15 జిఎంఎస్
7	మొప్రి 2 శాతం ఆయింట్మెంట్	4 నెం.	75.60/ 5 జిఎంఎస్
8	మామ్టాప్.ఎస్ లేపనం	1 నెం.	145/10 జిఎంఎస్
9	ఈ.ఎస్.ఏం క్రీమ్ (10గ్రాములు)	4 నెం.	76/10 జిఎంఎస్
10	న్యూ వైట్ చేయబడిన లేపనం (20 గ్రాములు)	7 నెం.	40/20 జిఎంఎస్
11	మోమెసోన్ క్రీమ్ (15గ్రాములు)	3 నెం.	82/15 జిఎంఎస్
12	సుడిఫ్ క్రీమ్ (10 గ్రాములు)	4 నెం.	99/10 జిఎంఎస్
13	క్యాప్ జెల్ (15గ్రాములు)	1 నెం.	156/15 జిఎంఎస్
14	కెనోజోల్ క్రీమ్ (30 గ్రాములు)	2 నెం.	130/30 జిఎంఎస్
15	సోల్టాప్స్ 3% లేపనం	1 నెం.	125/30 జిఎంఎస్
16	జైలో ఎ.సి జెల్ 2.5% (20 గ్రాములు)	1 నెం.	99.74/30 జిఎంఎస్
17	కెట్జీ క్రీమ్ (30 గ్రాములు)	1 నెం.	99.47/30 జిఎంఎస్
18	కెటాఫ్ లోషన్ (60 ఎంఎల్)	2 నెం.	150/60 ఎంఎల్

డ్రగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్ ఈ క్రింది విధంగా ఉన్న కొన్ని మందుల విక్రయ బిల్లులను కూడా ప్రస్తావించారు:

వరుస సంఖ్య	బిల్లు నెం. & తేదీ	ఔషధం పేరు	అల్మన పరిమాణం
1	409 తేది 24/02/2016	మైకోటిన్ క్రీమ్ నుఫోస్ పవర్ సెర్టిజోల్ –ఎల్ మాత్రలు	1 నెం 1 నెం 10 మాత్రలు
2	423 తేది 09.03.2016	సెర్టివెరా లోషన్	1 నెం

		ఈ.ఎస్.ఎం క్రీమ్ అయిలోర్ ఆర్ మాత్రలు సెర్టిజోల్–ఎల్ మాత్రలు	1 నెం 10 మాత్రలు 10 మాత్రలు
3	426 తేది 11.03.2016	అదీక్షిడ్ టాబ్లెట్స్ క్యాప్ జెల్ ఎ.ఎఫ్.కె.లోషన్ క్యాన్ సోప్ జిట్ కేర్ మాత్రలు	2 స్ట్రిప్స్ 1 నెం 1 నెం 1 నెం 2 స్ట్రిప్స్
4	424 తేది 09.03.2016	పి.స్కాబ్ లోషన్ 1 ఫోర్ మాత్రలు లోక్షిప్ మాత్రలు	1 నెం 10 మాత్రలు 10 మాత్రలు
5	428 తేది 11.03.2016	కల్టివేరా లోషన్ మోమెసోన్ క్రీమ్ సెర్టిజోల్–ఎల్ మాత్రలు	1 నెం 1 నెం 10 మాత్రలు

4. ఆ తర్వాత డ్రగ్స్ ఇన్‌స్పెక్టర్ , డైరెక్టర్ ఆఫ్ డ్రగ్స్ కంట్రోల్ కార్యాలయం , తమిళనాడు, చెన్నై నుండి అనుమతి పొందుటకు తేది 22.09.2016 నాడు దరఖాస్తును ధాఖలు చేశారు. అట్టి అనుమతిని తేది 23.01.218 నాడు ఇచ్చారు. పర్యవసానంగా , డ్రగ్స్ ఇన్‌స్పెక్టర్ చట్టంలోని సెక్షన్ 27(బి)(ii) కింద శిక్షార్హమైన డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మెటిక్స్ యాక్ట్ , 1940లోని సెక్షన్ 18(సి) కింద అప్పీలుదారుని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి ఎగ్మోర్లోని X మెట్రోపాలిటన్ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు ఫిర్యాదు చేశారు.

5. ఈ చర్యలతో భాదపడిన అప్పీలుదారుడు , క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ను రద్దు చేయాలని కోరుతూ మద్రాస్ హై కోర్టుకు లో 1973 నాటి కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్లోని సెక్షన్ 482 కింద ఒక దరఖాస్తును ధాఖలు

చేశారు. ఆమె పిటిషన్ను తేది 21.06.2022న సింగిల్ జడ్జి కొట్టివేసేను. దీనితో బాధితుడైన అప్పీలుదారు సింగిల్ జడ్జి ఆదేశానికి వ్యతిరేకంగా ఈ కోర్టులో ప్రత్యేక అనుమతి పిటిషన్ను దాఖలు చేశారు.

6. డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మెటిక్స్ చట్టం 1940లోని సెక్షన్ 18 ప్రకారం, కొన్ని మందులు మరియు సౌందర్య సాధనాల తయారీ, అమ్మకం మొదలైన వాటిపై నిషేధం విధించబడింది. సెక్షన్ 18 క్రింది విధంగా ఉంది:

18. కొన్ని మందులు మరియు సౌందర్య సాధనాల తయారీ మరియు అమ్మకాలను నిషేధించడం. – ఈ విషయంలో అధికారిక గెజెట్లో అధిసూచన ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన తేదీ నుండి , ఏ వ్యక్తి స్వయంగా లేదా అతని తరపున ఏ ఇతర వ్యక్తి ద్వారా– ఈ చట్టము కింద రూపొందించిన ఏదైనా నిబంధన లేక రూల్స్ కు విరుద్ధంగా తయారుచేసిన వాటిని.

(ఎ) --

(బి) [దిగుమతి చేసుకున్న ఏదైనా ఔషధాన్ని [లేదా సౌందర్య సాధనాన్ని] అమ్మడం లేదా నిల్వ చేయడం లేదా ప్రదర్శించడం లేదా అమ్మకానికి ఇవ్వడం ,] లేదా

(సి) [ఈ అధ్యాయం కింద అటువంటి ప్రయోజనం కోసం జారీ చేయబడిన లైసెన్స్ క్రింద మరియు షరతులకు అనుగుణంగా తప్ప , అమ్మకం కోసం లేదా పంపిణీ కోసం , లేదా అమ్మకం , లేదా నిల్వ లేదా ప్రదర్శన లేదా అమ్మకం కోసం ఆఫర్ చేయడం , లేదా ఏదైనా ఔషధాన్ని [లేదా సౌందర్య సాధనం] పంపిణీ చేయడం :]

అయితే , ఈ విభాగంలో ఏదీ , నిర్దేశించిన షరతులకు లోబడి , పరీక్ష, లేదా విశ్లేషణ ప్రయోజనం కోసం ఏదైనా ఔషదం యొక్క చిన్న పరిమాణాల తయారీకి వర్తించదు:

ఇంకా, [కేంద్ర ప్రభుత్వం], మండలితో సంప్రదించిన తరువాత , అధికారిక గెజిట్లో అధిసూచన ద్వారా , అధిసూచనలో పేర్కొన్న ఏవైనా షరతులకు లోబడి , [అమ్మకం కోసం లేదా పంపిణీ , అమ్మకం , నిల్వ చేయడం లేదా ప్రదర్శించడం లేదా అమ్మకం కోసం అందించడం] లేదా ప్రామాణిక నాణ్యత లేని ఏదైనా ఔషధం లేదా ఆ తరహా ఔషధాల పంపిణీకి అనుమతి ఇవ్వవచ్చును .

సెక్షన్ 18(సి) ఉల్లంఘనకు విధించు జరిమానా సెక్షన్ 27(బి)(ii) కింద ఈ క్రింది విధంగా పొందుపర్చిరి:

27. ఈ అధ్యాయానికి విరుద్ధంగా మందుల తయారీ, అమ్మకం మొదలైన వాటికి జరిమానా–
ఎవరైనా, స్వయంగా లేదా తన తరపున ఏ, ఇతర వ్యక్తి అయినా , అమ్మకం కోసం లేదా పంపిణీ కోసం తయారు చేసినా, లేదా విక్రయించినా, లేదా నిల్వలు లేదా ప్రదర్శనలు లేదా అమ్మకం లేదా పంపిణీకి ప్రతిపాదనలు చేసిన –

(ఎ) xxxxxxxxxxxxxxxxxx

(బి) ఏదైనా ఔషధం –

(i) xxxxxxxxxxxxxxxxx

(ii) సెక్షన్ 18 లోని క్లాజ్ (సి) కింద అవసరమైన చలామణి అయ్యే లైసెన్స్ లేకపోతే, [మూడు సంవత్సరాల కు తక్కువ కాకుండా ఐదేళ్ల వరకు పొడిగించగల జైలు శిక్ష మరియు ఒక లక్ష రూపాయల కంటే తక్కువ లేదా జప్తు చేసిన మాదకద్రవ్యాల విలువకు మూడు రెట్లు, ఏది ఎక్కువైతే అది జరిమానాగా విధించబడుతుంది]:

అయితే న్యాయస్థానం, తీర్పులో అవసరమైన మరియు ప్రత్యేక కారణా లు నమోదు చేసినచో [మూడు సంవత్సరాల కంటే తక్కువ కాలం జైలు శిక్ష మరియు లక్ష రూపాయల కంటే తక్కువ జరిమానా] విధించబదును ;

7. మనం చూచినట్లుగా, అమ్మకం కోసం ఔషధాల తయారీ , పంపిణీ, నిల్వ లేదా ప్రధర్శనపై సెక్షన్ 18(సి) కింద నిషేధం ఉంది. ప్రస్తుత కేసులో అభియోగం ఏమిటంటే , అప్పీలుదారుడు “అమ్మకం” కోసం మందులను “నిల్వ” చేశాడు. ఈ ఔషధాల “అమ్మకం” పై పూర్తి దృష్టి కేంద్రీకరించిరి. డైరెక్టర్ , డ్రగ్స్ కంట్రోల్, తమిళనాడు కార్యాలయం నుండి డ్రగ్ ఇన్స్పెక్టర్ మంజూరు కోరడం వలన ఇది స్పష్టంగా తెలుస్తుంది, ఇందులో 23.01.2018 నటి మంజూరు లేఖ ప్రకారం , ఈ క్రింద నిబంధనలను ఉల్లంఘించినందుకు అప్పీలుదారుని విచారించాలని ఆయన చెప్పారు:

"డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మెటిక్స్ యాక్ట్ 1940 లోని సెక్షన్ 18(సి) సరియైన డ్రగ్ లైసెన్స్ లేకుండా అమ్మకానికి మందులను నిల్వ చేసి విక్రయించినందుకు, ఈ చట్టములోని సెక్షన్ 27(బి)(ii) కింద శిక్షార్హమైనది".

ఆ విధంగా , ప్రాసిక్యూషన్ ప్రకారం ఆమె మాదకద్రవ్యాలను నిల్వ చేసి విక్రయించింది. డ్రగ్స్ కంట్రోల్ డైరెక్టర్ మరియు హై కోర్టు ఈ విషయముపై దృష్టి నిలపలేకపోయినది. అప్పీలుదారు రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టిషనర్. ఆమె స్పెషలైజేషన్ విభాగము డెర్మటాలజీ. ఆమెకు ఎం.డి.(డివిఎల్) పట్టా ఉంది. ఆమె తన ప్రాంగణంలో ఒక దుకాణాన్ని తెరిచి న, అక్కడ నుండి ఆమె కౌంటర్‌లో మందులు మరియు సౌందర్య

సాధనాలను విక్రయిస్తోంది అన్నది ఇక్కడ విషయముకాదు ! ఆమె ఈ మందులను తన రోగులకు అత్యవసర ఉపయోగాల కోసం పంపిణీ చేసి ఉండవచ్చు , ఆ విధంగా ఆమె చట్టము ద్వారానే రక్షింపబడినది, షెడ్యూల్ 'కె' డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మటిక్స్ రూల్స్ , 1945లో ఒక భాగం మరియు ఇది మినహాయింపునకు వీలు కలిగించును, దీనిని మనం ఇకమీదట పరిశీలించెదము.

8. చట్టంలోని సెక్షన్ 33 ప్రకారం, కేంద్ర ప్రభుత్వం నిబంధనలను రూపొందించవచ్చును మరియు చట్టము లోని సెక్షన్ 38 ప్రకారము వాటి ధృవీకరణ కోసము పార్లమెంట్లో ప్రవేశపెట్టవచ్చును. డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మెటిక్స్ రూల్స్, 1940 అని పిలువబడే ఈ నియమాలు రూపొందించబడ్డాయి. నిబంధనలులోని రూల్ 123 కొన్ని షరతుల క్రింద చట్టము యొక్క చాప్టర్ IV లోని నిబంధనలు నుండి కొన్ని ఔషధాలను మినహాయించింది (ఇందులో పైన పేర్కొన సెక్షన్ 18 మరియు సెక్షన్ 27 రెండూ ఉన్నాయి , ఇవి శిక్షర్హమైన నిబంధనలు) రూల్ 123 ఈ క్రింది విధముగా నున్నది.

"123. షెడ్యూల్ 'కె' లో పేర్కొన్న మందులు చట్టము యొక్క చాప్టర్ IVలోని నిబంధనల నుండి మరియు దాని కింద రూపొందించిన కట్టడల నుండి ఆ పరిధిలో పేర్కొన్న షరతులకు లోబడి మినహాయించబడతాయి."

షెడ్యూల్ (కె) కింద నమోదు సంఖ్య 5 కు సంబంధించి రిజిస్టర్డ్ వైద్య నిపుణుడు సరఫరా చేసిన మందులు గూర్చిన విషయము. అదే విషయము యొక్క సంబంధిత నిబంధన ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

షెడ్యూల్ K

(రూల్123 చూడండి)

మందుల తరహా	మినహాయింపుల పరిధి మరియు గూర్చిన షరతులు
1. XXXXXXXXX	XXXXXXXXX
1. XXXXXXXXX	XXXXXXXXX
2. XXXXXXXXX	XXXXXXXXX
3. XXXXXXXXX	XXXXXXXXX
4. రిజిస్టర్డ్ వైద్య నిపుణుడు తన సొంత రోగికి సరఫరా చేసిన మందులు లేదా షెడ్యూల్ సి	ఈ క్రింది షరతులకు లోబడి చట్టము యొక్క నాలుగవ అధ్యాయం మరియు దాని కింద

లో పేర్కొన్న ఏదైనా ఓషధాన్ని ఒక వేళ మరొక వైద్య నిపునుడి అభ్యర్ధన మేరకు రిజిస్టర్డ్ వైద్య నిపుణుడు సరఫరా చేసినా , ఇట్టి పరిస్థిని సూచిస్తూ ఒక రోగియైన వ్యక్తి ఉపయోగం కోసం ప్రత్యేకంగా తయారు చేయబడి ఉంటే , రిజిస్టర్డ్ వైద్య నిపుణుడు (ఎ) దుకాణం తెరిచి ఉంచకపోయినా లేదా (బి) కౌంటర్ లో విక్రయించడం లేదా (సి) భారతదేశంలో ఔషధాల దిగుమతి , తయారీ, పంపిణీ లేదా అమ్మకంలో నిమగ్నమై వున్నప్పుడు, ఇది అతన్ని చట్టము యొక్క చాప్టర్ IV మరియు దాని క్రింద ఉన్న నిబంధనలు కట్టడలకు బాధ్యత వహింపచేయును.	రూపొందించిన నిబంధనలులోని అన్నిని [1. ఈ నిబంధనల ప్రకారం లైసెన్స్ పొందిన డీలర్ లేదా తయారీదారు నుండి మాత్రమే మందులు కొనుగోలు చేయబడతాయి మరియు అటువంటి ఔషధాల పేర్లు మరియు పరిమాణాలను చూపించే అటువంటి కొనుగోళ్ల రికోర్డులు , వాటి బ్యాచ్ నంబర్లు మరియు తయారీదారుల పేర్లు మరియు చిరునామాలతో పాటు లిఖిత పూర్వకంగా నిర్వహించబడతాయి. అటువంటి రికార్డులు చట్టము ద్వారా నియమించబడిన ఇన్స్పెక్టర్ తనిఖీకి అందుబాటులో ఉంటాయి వారు అవసరమైతే , ఔషధాల కొనుగోళ్ల గురించి విచారణ చేయవచ్చు మరియు పరీక్ష కోసం నమూనాలను కూడా తీసుకోవచ్చు.] 2. ఈ క్రింది అదనపు షరతులను [షెడ్యూల్ జి , హెచ్ లేదా ఎక్స్] లో పేర్కొన్న పదార్థాన్ని కలిగిన ఔషధం విషయంలో పాటించాలి: ఎ) మందుల లేబిల్ పై మందు సరఫరా చేసిన రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టిషనర్ యొక్క పేరు , చిరునామా వ్రాయవలెను. బి)ఒక వేళ అట్టి మందు బాహ్యముగా ఉపయోగించుట కొరకైతే, లేబిల్ పై ఈ విధముగా వ్రాయాలి. "బాహ్య పరమైన ఉపయోగము కొరకు మాత్రమే మరియు వాడవలసిన మోతాదును లేబిల్ పై వ్రాయాలి". సి) మందుపేరు లేక తయారీకి సంబంధించిన పదార్థాలు మరియు వాటి పరిమాణాలు , సూచించిన మోతాదు, రోగి పేరు మరియు సరఫరా

	తేదీ మరియు ప్రిస్క్రిప్షన్ ఇచ్చిన వ్యక్తి పేరు ఈ ప్రయోజనం కోసం నిర్వహించాల్సిన రిజిస్టర్లో సరఫరా సమయంలో నమోదు చేయాలి. డి) రిజిస్టర్లోని నమోదు సంఖ్య ఇవ్వబడుతుంది మరియు ఆ సంఖ్య కంటైనర్ యొక్క లేబుల్ పై లిఖించబడును. ఇ) మందులు జారీ చేయబడిన రిజిస్టర్ మరియు ప్రిస్క్రిప్షన్ ఏదైనా ఉంటే , రిజిస్టర్లో చివరిగా నమోదు చేసిన తేదీ నుండి లేదా ప్రిస్క్రిప్షన్ తేదీ నుండి కనీసం రెండు సంవత్సరాల వరకు భద్రపరచబడాలి. 3. లేబుల్ పై నిర్దేశించిన విధంగా ఔషధం నిల్వ షరతుల ప్రకారము సరిగా నిల్వచేయవలెను. 4. మందులతో నింపిన పాత్రల పై అతికించిన లేబిల్ లేక రేపర్ పై రికార్డు చేయబడిన తేదీ తర్వాత కాలము చెల్లిన ఎటువంటి మందును సరఫరా చేయకూడదు. లేక లేబిల్ లేక రేపర్ పై గల గమనికలకు వ్యతిరేకముగా అట్టిమందులు సరఫరా గానీ, అమ్ముట గానీ చేయరాదు.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

బహిరంగ దుకాణపు కౌంటరు నుండి అప్పీలుదారు మాదకద్రవ్యాలను విక్రయించడం ప్రాసిక్యూషన్ కేసు కాదు ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ మరియు డెర్మటాలజీ శాఖాధిపతి మరియు సీనియర్ వైద్యురాలు మరియు వైద్య నిపుణురాలిగా , కొన్ని పరిస్థితులలో , ఆమె పైన సూచించిన చట్టము ప్రకారం కూడా రక్షించబడుతుంది.

9. మందుల చిన్న పరిమాణాన్ని పరిగణలోకి తీసుకుంటే , వీటిలో ఎక్కువ భాగం లోషన్లు మరియు లేపనాల విభాగంలో ఉన్నాయి , అటువంటి మందులను అమ్మకానికి 'నిల్వ' చేయవచ్చని మరియు అమ్మకం కోసం మందుల నిల్వ విభాగంలోకి వస్తాయని ఏ విధాంగాను ఊహించి చెప్పలేము. రిజిస్టర్డ్

వైద్య నిపుణుడి ప్రాంగణంలో తక్కువ పరిమాణంలో మందులు దొరికినప్పుడు , అది వారి మందులను బహిరంగ దుకాణన్ని కౌంటర్లో విక్రయానికి సమానం కాదు. నిజానికి , ఇది అప్పీలుదారుపై వచ్చిన ఆరోపణ కూడా కాదు. నిస్సందేహంగా , సెక్షన్ 18 మరియు 27 లోని నిబంధనలు చట్టములోని సంబంధిత నిబంధనలు, ఇవి ఒక సామాజిక ప్రయోజనాన్ని కలిగి ఉన్నాయి , ఇది సాధారణ పౌరులను అనైతిక వైద్య నిపుణులచే దోపిడీకి గురికాకుండా రక్షించుట కొరకు ఉద్దేశ్యించబడెను మరియు ఈ కరనంగా సెక్షన్ 27 కింద శిక్ష చట్ట ప్రకారం 5 సంవత్సరాల వరకు పొడిగించవచ్చు మరియు కనీస శిక్ష 3 సంవత్సరాల వరకు ఉంటుంది. కానీ కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా మరియు అప్పీలుదారు రిజిస్టర్డ్ వైద్యుడు అని పరిగణలోకి తీసుకుంటే వైద్యుని నుండి స్వాదధినం చేసుకున్న ఔషధాల పరిమాణం చాలా తక్కువగా ఉంది. ఇది ఇంట్లో లేదా వైద్యుడి సంప్రదింపు గదిలో సులభంగా కనుగొనవచ్చు, మా దృష్టిలో ప్రస్తుత కేసులో ఎటువంటి నేరం చేయబడలేదు. వాస్తవానికి , నిబంధనలులోని రూల్ 123 తో సహ షెడ్యూల్ 'కె' కింద ఒక మినహాయింపు ఇవ్వబడింది , అప్పీలుదారుకు ఈ నిబంధనలు ప్రయోజనం కలిగించాలి మరియు అటువంటి రిజిస్టర్డ్ వైద్య నిపుణుడు విచారణను ఎదుర్కోవడానికి అనుమతించబడకూడదు , ప్రాసెక్యూషన్ తన కేసును సహేతుకమైన సందేహానికి మించి నిరూపించడంలో విఫలమయ్యే అవకాశం ఉంది. అప్పీలుదారు యొక్క సెక్షన్ 482 Cr.P.C. కింద దరఖాస్తును కొట్టివేసేటప్పుడు సింగిల్ జడ్జి ఈ కోర్టు నిర్ణయంపై ఆధారపడ్డారు:

"9. ఆరోపణ లేదా అభియోగాన్ని రద్దు చేయడానికి సెక్షన్ 428 Cr.P.C కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు , అందుబాటులో ఉన్న సాక్ష్యాల చెల్లుబాటుపై విచారణను ప్రారంభించకూడదనే ప్రతిపాదన కోసం ఏ అధికారినైనా సూచనను కోరడంలో చాలా ఆలస్యం జరిగింది. ఫిర్యాదులో ఆరోపణలు ఉన్నాయా అనేది మాత్రమే కోర్టు చూడాలి , ఇవి ఫిర్యాదులోని కొన్ని నేరాలకు సంబంధించిన అంశాలకు ఆధారం అవుతాయా అనేది కూడా చూడటానికి అర్హత కలిగి ఉండవచ్చు (i) నేరము యొక్క గుర్తింపును తీసుకోవడానికి అవసరమైన ముందస్తు షరతులు పాటించబడ్డాయా లేదా ; మరియు (ii) ఫిర్యాదులో ఉన్న ఆరోపణలు , పూర్తిగా ఆమోదించబడినప్పటికీ , ఆరోపించబడిన నేరంగా పరిగణించబడవు.

13. అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదును పరిశీలిస్తే , అప్పీలుదారు ఆరోపించిన నేరాలకు ప్రతివాదులను విచారించడానికి అవసరమైన అంశాలను చేర్చినట్లు తెలుస్తుంది. అయితే చట్టముకు తెలిసిన పద్ధతిలో అట్టి ఆరోపణలు తరువాతి దశలో మాత్రమే తలెత్తుతాయి అని అప్పీలుదారు నిరూపించగలడా ?

10. 1945 నిబంధనలు లోని షెడ్యూల్ 'కె' తో సహ రూల్ 123 లోని నిబంధనలను పరిగణించదములో హై కోర్టు విఫలమైంది, స్వాధీనం చేసుకున్న మాదకద్రవ్యాలు కౌంటర్కు అడ్డంగా బహిరంగ దుకాణంలో

విక్రయించబడుతున్నాయి అనే విషయము ప్రాసిక్యూషన్ కేసు కాదు. పైన ఊహించిన విధంగా ఇది జరగలేదు కాబట్టి , వైద్య నిపుణుడికి అనుకూలంగా చట్టము కింద ఒక మినహాయింపు సృష్టించబడినందున, షెడ్యూల్ 'కె' లో ఇవ్వబడిన మందులు చట్టములోని చాప్టర్ 4 పరిధి నుండి మింహాయించబడతాయి, అప్పీలుదారుపై ప్రాసిక్యూషన్ జరుపుట అనవసరమైనదని. మా పరిశీలనాత్మక అభిప్రాయము.

11. ప్రతివాది కేసుకు వెన్నముక ఏమనగా అప్పీలుదారు ప్రాంగణం నుండి స్వాధీనం చేసుకున్న 18 మందుల జాబితతో కూడిన అమ్మకపు బిల్లులు. అయితే , ప్రతివాదులు జారీ చేసిన షోకాజ్ నోటీసులో అమ్మకపు బిల్లులు మరియు స్వాధీనం చేసుకున్న మాదకద్రవ్యాల వివరాలు ప్రతివాదులు స్వాదినం చేసుకున్న మందులకు అమ్మకపు బిల్లులు కూడా లేవని తెలుస్తుంది.

12. దీనికి విరుద్ధంగా, షోకాజ్ నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత, అప్పీలుదారుని, సెక్షన్ 18ఎ కింద, స్వాధీనం చేసుకున్న మాదకద్రవ్యాలను ఆమె పొందిన వ్యక్తుల పేర్లు మరియు చిరునామాలు వెల్లడించాలని ఆదేశించారు. దీనిని పాటిస్తూ అప్పీలుదారు తన నిజాయితీని చూపించడానికి ఔషధ దుకాణాల నుండి బహుళ ఇన్వాయిస్లను సమర్పించారు. ఇంకా , తమిళనాడులోని డ్రగ్స్ టెస్టింగ్ లాబొరేటరీ ద్వారా మందులను తనిఖీ చేసిన తరువాత వారు మందులు 'ప్రామాణిక నాణ్యత' కలిగి ఉన్నాయని కనుగొన్నారు, ఇది షాపులోని కౌంటర్లో నకిలీ మందులను విక్రయించడానికి అప్పీలుదారు దుకాణాన్ని నడుపుతున్నారని పేర్కొనుట నిజము కాదని సూచిస్తుంది.

13. పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన మరో అంశం ఏమిటంటే , శోధన తేది 16.03.2016 న జరిగింది మరియు 22.09.2016 లో ప్రాసిక్యూషన్ కోసం అనుమతి కోరబడింది , మరియు చివరికి 23.01.2018 లో మంజూరు ఇవ్వబడింది. ఆమోదం పొందడంలో ఈ జాప్యానికి ఎటువంటి వివరణ ఇవ్వబడలేదు. ఇటీవల తీర్మానించిన హస్ముఖ్లాల్ డి. వొహ్రా మరియు మరొకరు వర్సెస్ స్టేట్ ఒఫ్ తమిళనాడు కేసులో ప్రశ్నార్ధకమైన పదార్థం ఇండియన్ ఫర్మాకోపియా కింద ఔషధం కాదని పిటిషనర్కు వ్యతిరేకముగా నున్న క్రిమినల్ చర్యలు రద్దు చేయబడ్డాయి. ప్రొసీడింగ్స్ లో జాప్యము జరిగితే అట్టిదానికి వ్యతిరేకముగా క్రింది పరిశీలనలు ఇవ్వబడినవి.

'25. ప్రస్తుత కేసులో, ప్రారంభ స్థలము తనిఖీ , షోకాజ్ నోటీసు మరియు ఫిర్యాదు మధ్య నాలుగు సంవత్సరాలకు పైగా అసాధారణ జాప్యానికి ప్రతివాది ఎటువంటి వివరణ ఇవ్వలేదు. వాస్తవానికి , అటువంటి వివరణ ఇవ్వలేకపోవడం అనేది క్రిమినల్ ప్రొసీడిందింగ్స్ , ప్రారంభించడం వెనుక కొన్ని దుష్ట ఉద్దేశాలున్నాయని కోర్టు నిర్ధారించుటకు మాత్రమే వీలు కల్పించును.

26. క్రిమినల్ ఫిర్యాదును రద్దు చేయడానికి మితిమీరిన ఆలస్యానికి కారణం కాకపోయినా , అటువంటి సందర్భాల్లో , అటువంటి వ్యవధి యొక్క వివరించలేని మితిమీరిన అలస్యాన్ని క్రిమినల్ ఫిర్యాదును రద్దు చేయడానికి ఆధారాలుగా చాలా కీలకమైన కారకంగా పరిగణించాలి.

27. ఈ సాక్ష్యము క్రిమినల్ ఫిర్యాదు దశలో పూర్తిస్థాయి దర్యాప్తును ఆశించనప్పటికీ , అటువంటి సందర్భాల్లో , నిందితుడు ఇంత కాలం పాటు క్రిమినల్ చర్యలను ప్రారంభ దశలోవున్నదనే ఆందోళనకు గురైనట్లుయితే , దర్యాప్తు అధికారులు నుండి కనీస సాక్ష్యాలను ఆశించడం న్యాయస్థానానికి సహేతుకమైనది. '

14. ప్రస్తుత కేసులో ప్రాసిక్యూషన్ కోసం జారీ చేసిన మంజూరు, ప్రాథమికంగా, మనస్సును వర్తింపజేయకపోవడం వల్ల తప్పుగా ఇవ్వబడినట్లు కనిపిస్తుంది. ఇరుపక్షాలు సమర్పించిన పత్రాలు, సాక్ష్యము లేదా ధఖలు చేసిన వాటి గూర్చి ఎటువంటి ప్రస్తావన లేదు , అట్లు చేయుటకు కారణాలు చూపలేదు అలస్యానికి సంబంధించిన వివరణ కూడా లేదు , ఇది యాంత్రికంగా ఆమోదించబడిందని సూచిస్తుంది. ఇది మన్సుఖ్లాల్ విఠల్దాస్ చౌహాన్ వర్సెస్ గుజరాత్ రాష్ట్రం కేసులో న్యాయస్థానం (1997) 7 SCC 622 కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్లోని సెక్షన్ 197 కింద ఆమోదించిన ముందస్తు మంజూరు యొక్క ప్రాముఖ్యతను ఎత్తిచూపారు , గుజరాత్లోని మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్ డివిజన్లో పనిచేస్తున్న డివిజనల్ అకౌంటెంట్కు వ్యతిరేకముగా జరుగుచున్న క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ను రద్దు చేస్తూ సెక్షన్ 197 క్రింద ఆమోదించిన ముందస్తు మంజూరు ప్రాముక్యతను తెలిపిరి. అది ఈ క్రింది విధ ముగా పొందుపర్చిరి.

'19. కేసు వాస్తవాల పై అలాగే దర్యాప్తు సమయంలో సేకరించిన మెటీరియల్ మరియు సాక్ష్యము పై ఆధారపడి , అనుమతిని మంజూరు చేసే అధికారి తన వివేకము ననుసరించి అనుమతిని వర్తింప చేయాలి. కాబట్టి, ప్రాసిక్యూషన్ కొరకు మంజూరు చేయాలా వద్దా అని అనుమతిని మంజూరు చేసే తన స్వంత మనస్సుతో స్వతంత్రముగా అనుమతిని వర్తింప చేయుటకు అట్టి దర్యాప్తును తప్పని సరిగా అనుసరించవలెను. '

15. ఈ కేసులో ఇరువైపుల వారికి మందులు ఆధీనములో వున్న విషయం గూర్చి వివాదము లేదు. అయితే, ఈ కోర్టు మొహమ్మద్ షబీర్ వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం (1979) 1 SCC 568 కేసులో అప్పిల్ను పాక్షికంగా అనుమతిస్తూ , 1940 చట్ట ము 18(సి) నిబంధన కింద విచారణకు గురైన అప్పీలుదారుని విడుదలకు ఆదేశిస్తూ, మందుల స్వాధీనం సరళీకృతం అనేది ఒక నేరం కాదు కానీ సెక్షన్ 27 కింద అట్టి అవసరమైన అంశాన్ని. అనగా అట్టి మందులను నిల్వచేయుట అమ్మకము కొరకే అన్న

విషయాన్ని ప్రాసిక్యూషన్ వారు నిరూపించాలి. అంటే ఆ ఔషధం యొక్క ఒక 'స్టాక్' (నిల్వ) కూడా అమ్మకానికి ఉంది అని నిరూపించాలి. ఇది ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడింది.

'4. ...అందువల్ల, చట్టము సెక్షన్ 18(సి) తో సహా సెక్షన్ 27(ఎ)(i)(ii) కింద ఒక వ్యక్తి ప్రాసిక్యూషన్ లేదా నిర్ధారణకు బాధ్యత వహించే ముందు , అతను అమ్మకం కోసం మందులను తయారు చేస్తున్నాడని లేదా వాటిని విక్రయిస్తున్నాడని లేదా వాటిని నిల్వ చేశాడని లేదా అమ్మకం కోసం వస్తువులను ప్రదర్శించాడని ప్రాసిక్యూషన్ దృవీకరించాలి. వస్తువులను సరళంగా కలిగి ఉండటం చట్టములోని ఏ నిబంధనలు ప్రకారం కూడా శిక్షార్హమైనదిగా కనిపించదు. అందువల్ల , సెక్షన్ 27 లోని ముఖ్యమైన అంశాలు సంతృప్తి చెందకపోతే , దోషి యొక్క అభ్యర్ధన , అప్పీలుదారుని దోషిగా నిర్ధారించడానికి కోర్టును ఒప్పించలేదు.

16. తక్కువ మొత్తంలో మందులు మరియు షెడ్యూల్ 'కె' తో సహ రూల్ 123 కింద వైద్య నిపుణుడికి అనుకూలంగా ఇచ్చిన మినహాయింపును పరిగణనలోకి తీసుకుని , కేసు వాస్తవాల ప్రకారం ప్రాక్టీస్ చేస్తున్న వైద్యుడిని విచారించవచ్చా అని అనుమతిని మంజూరు చేసే అధికారి అస్సలు పరిశీలించలేదు. ఈ అంశాలన్నింటీని అనుమతిని మంజూరు చేసే అధికారి పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఈ పరిస్థితులలో ఈ అప్పీలును అనుమతించుచూ మద్రాసు ఉన్నత న్యాయస్థానములోని సింగిల్ జడ్జి జారీ చేసిన X మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ , చెన్నై, ఎగ్మోర్ కోర్టులోని క్రిమినల్ కేసు నెం. 7135/2018 లోని క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ను రద్దు చేయదమైనది.

.........న్యాయమూర్తి

.(కృష్ణా మురారి)

.........న్యాయమూర్తి.

(సుధాన్షు ధులియా)

న్యూఢిల్లీ,

మార్చి 15, 2023.